

Likabehandlingsplan

-Plan mot diskriminering och kränkande behandling

JENSEN grundskola Bro Mälarstrand

Läsåret 2024/2025

Detta är skolans plan för att säkerställa att det förebyggande, främjande och åtgärdande arbetet planeras, genomförs och utvärderas enligt lagkraven. Skolans likabehandlingsarbete integreras även med skolans övriga kvalitetsarbete. Rektor är ansvarig för att samtliga åtgärder genomförs.

Likabehandlingsplan	1
Värdegrund	2
Fem F för likabehandling	2
Plan mot kränkande behandling och diskriminering	2
Arbetsgång	3
1. Kartläggning och riskanalys läsåret 23/24	4
2. Mål för det förebyggande arbetet	6
3. Åtgärder utifrån kartläggning, riskanalys och mål	6
4. Förebyggande och främjande arbete	7
Främjande likabehandlingsarbete	7
Förebyggande likabehandlingsarbete	7
Om kränkande behandling uppstår	7
Hur rapporterar jag en kränkning?	8
Handlingsplan vid kränkande behandling	9
Bilaga 1. Vart du kan vända dig för att få hjälp	12
Bilaga 2. Definitioner av aktuella begrepp	14

Värdegrund

JENSEN education verksamhet präglas av uppfattningen att alla har och ska tillförsäkras lika värde. Detta återspeglas i vår dagliga verksamhet. Vår målsättning är att alla elever ska känna sig trygga och tillförsäkras en god studiemiljö. Det är viktigt för oss att aktivt motverka alla former av trakasserier, oavsett skäl mellan elever eller mellan lärare och elever. Målet med planen är också att främja en trygg skolmiljö och förebygga risk för ohälsa på grund av sociala förhållanden i skolmiljön.

Fem F för likabehandling

De fem F:en motsvarar de krav som lagen ställer på arbetet för likabehandling mot diskriminering, kränkande behandling och trakasserier.

Förbjuda diskriminering

Främja likabehandling och jämställdhet

Förebygga och förhindra diskriminering, kränkande behandling och trakasserier

Förankra arbetet i hela skolan hos samtliga medarbetare och elever

Följa upp likabehandlingsarbetet och de åtgärder som genomförts

Plan mot kränkande behandling och diskriminering

Skolans arbete med att främja alla på JENSEN grundskola Bro Mälarstrand lika behandling regleras av två lagar, Diskrimineringslagen (2008:567) och Skollagen (2010:800). Bestämmelserna i Skollagen, 6 kap har till ändamål att motverka kränkande behandling av barn och elever. Diskrimineringslagen har till ändamål att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter utifrån de sju diskrimineringsgrunderna.

Planen reglerar hur vi arbetar med att förebygga kränkande behandling, främja likabehandling av våra elever samt motverka all form av diskriminering gällande

- **kön**
- **könsöverskridande identitet eller uttryck**
- **etnisk tillhörighet**
- **religion eller annan trosuppfattning**
- **funktionsnedsättning**
- **sexuell läggning**
- **ålder**

JENSEN grundskola

TRÄNING FÖR VERKLIGHETEN

samt hänvisar till riktlinjer om hur vi agerar om händelser eller ageranden som strider mot detta.

Arbetsgång

Vårt arbete i planen följer skolverkets riktlinjer enligt ramen

1. Kartlägga risk för kränkningar (elever delaktiga)
  - a. Elevenkäter (gäller elever i åk. 4–9) med frågor om trygghet och trivsel
  - b. Rastvärdar
  - c. Information från kränkningsärenden
2. Analysera orsakerna - varför uppstår kränkningar? Vilka mönster ser vi? (elever delaktiga)
3. Sätt mål och bestäm åtgärder
4. Upprätta Likabehandlingsplan, plan mot diskriminering och kränkande behandling
5. Följ upp och utvärdera. (elever delaktiga)

Tidpunkt	Aktivitet	Ansvarig/ deltagare	Genomfört (datum)
Augusti	Mål och åtgärder för det främjande, förebyggande och åtgärdande arbetet formuleras och revideras på enheten samt inom elevhälsan.	Rektor/Kurator	
September	Elevrådet medverkar till att färdigställa planen och godkänner den. Godkännandet ska ske skriftligen och läggs som en bilaga till planen.	Rektor	
September	Plan mot kränkande behandling delges elever och vårdnadshavare på coachtid och vid föräldramöten.	Coach Rektor	
Januari	Halvårsavstämning. Vilka åtgärder är påbörjade/ genomförda? Prioriteringar och ansvar under kommande termin?	Skolledning	
Mars	Enkät till vårdnadshavare Analys av utfall	Rektor	
Maj	En analys och utvärdering ska göras av medarbetare och elevrådet av de vidtagna åtgärderna samt en kartläggning av läsårets utvecklingsområden inför planeringen av det förebyggande arbetet kommande år.	Rektor	

Maj-juni	Analys och utvärdering av likabehandlingsarbetet under läsåret görs av skolledning och elevhälsa som en del av skolans kvalitetsarbete.	Rektor Alla	
----------	--	----------------	--

1. Kartläggning och riskanalys läsåret 24/25

Resultat från de kartläggningar och skolenkäter som gjorts

Vilka / När	Trivsel	Trygghet	Önskar
Vårdnadshavare - November	4.25		
Elever / November	4.21	4.29	
Vårdnadshavare - April	4.16		
Elever / Februari	4.21	4.30	Rastaktiviteter
Elever / April	4.18	4.23	Rastaktiviteter
Exit 9A / Juni	3.21	3.64	

Incidentrapporter analys:

Analys av kränkingsärenden från föregående läsår och mini-incidentrapporter (i ledning/EHT).

Identifierade mönster i var kränkning sker: på raster, i klassrummen, via nätet, på väg till och från skolan, på fritiden, i lunchserveringen, under pedagogiska promenader.

Identifierade mönster för vilka grunder kränkningar sker utifrån diskrimineringsgrunderna.

4 klasser utmärker sig med fler kränkningar, konflikter, mm. Åk 1A, 4A, 7A, 8A. Gemensamt för dessa konflikter är att det finns jargonger, dåligt språkbruk och "skojbråk" som ofta är grunden till konflikterna.

I samtliga klasser har arbete skett på gruppnivå samt med enskilda samtal vid behov.

Händelserna sker ofta i kapprum, grupprum, Mp-ytan och i leden innan lunch/lektion. De sker ofta under övergångar eller under rast.

Trygghetsvandring (elevskyddsombud, skyddsombud, elevråd, skolledning)

Vilka platser upplevs som trygga och otrygga på skolan?

JENSEN grundskola

TRÄNING FÖR VERKLIGHETEN

Identifierade riskområden

Utifrån den kartläggning som genomförts identifieras följande riskområden för att elever ska utsättas för diskriminering, trakasserier eller annan form av kränkande behandling på skolan:

Årskurs 4-9

Riskområde	Åtgärd
Idrottshallen	<ol style="list-style-type: none"> 1) Schema över vilken klass som har vilket omklädningsrum. 2) Schema över klassernas idrottslektioner. 3) Draperi/svängdörr innanför dörrarna in i omklädningsrummet. 4) Vuxennärvaro vid "hänget" där mopeder/cyklar parkeras.
Korridorer/Trappgångarna	<ol style="list-style-type: none"> 1) Personal går en extra sväng och visar sin närvaro i utrymmena. 2) Åk 4-6 har rast ute. 3) Schema över biblioteket upprättas för aktiviteter där.
Raster ute	<ol style="list-style-type: none"> 1) Rastvärdar är synliga (gul väst) och tillgängliga. 2) Mer material köps in. 3) Fler sitttytor ses över.

Årskurs F-3 + Fritidshem

Riskområde	Åtgärd
Inomhus	<ol style="list-style-type: none"> 1) Se över rutin och följa rutiner i övergång till/från lunch. 2) Se över rutin och följa rutiner vid övergång till/från rast.
Ute	<ol style="list-style-type: none"> 1) Sprida ut aktiviteter så att inte för många är i zon 1. 2) Upprätta, informera om och upprätthålla regler i "buren". 3) Informera och vara tydlig med att ibland är vissa zoner avstängda och inte tillåtna att vara på för elever.
Omklädningsrum	<ol style="list-style-type: none"> 1) Se över och organisera på bästa sätt för att två vuxna ska vara i närheten av omklädningsrummen för att skapa trygghet.

Förebyggande arbete med normer och värden

Vilka av föregående läsårs förebyggande åtgärder har gett mest effekt och på vilket sätt:

2. Mål för det förebyggande arbetet

Här är skolans konkreta mål för det förebyggande arbetet under Lå 24/25

1. Att rasterna ska upplevas trygga oavsett vart man befinner sig på skolan
2. Att man blir respekterad som elev oavsett bakgrund

3. Åtgärder utifrån kartläggning, riskanalys och mål

Åtgärd	Ansvarig?	När?	Klart?
Fördela medarbetare på skolgården	Biträdande rektor F-3 och 4-9		
Tydliga direktiv beträffande ordningsregler i kapprummet, grupprummen, korridorerna.	Rektor		
Fadderverksamhet	Biträdande rektor		
Rastvärdar	Biträdande rektor F-3 och 4-9		
Kamratstödjare	Biträdande rektor F-3		
Schemalagda aktiviteter på coachtid	Coach och EHT		
Planerade aktiviteter på skolgården samt inne i skolan	Biträdande rektor/Elevrådet		

4. Förebyggande och främjande arbete

Främjande likabehandlingsarbete

- Bedrivs långsiktigt som en del av det dagliga arbetet på skol- och klassnivå. Öppet diskuteras i medarbetargrupper och i klasser, normer, attityder och hur goda relationer vårdas.
- Kompetensutveckling av medarbetare, förstå anmälningsskyldighet - vad diskriminering, kränkning och trakasserier är samt lärares ansvar. Genomförs under trygghetsveckor i augusti/september varje år.

JENSEN grundskola

TRÄNING FÖR VERKLIGHETEN

- Vid uppkommande eller misstanke om trakasserier eller kränkande särbehandling ska hanteringen ske skyndsamt enligt riktlinje
- Årlig genomgång i alla klasser att vi inte accepterar ett kränkande beteende, vad kränkningar kan vara och att agerandet kan leda till omplacering eller avstängning.

Förebyggande likabehandlingsarbete

- Kartlägga årligen elevundersökningar med frågor om trygghet, trivsel och skolmiljö, vi agerar på låga resultat
- Analysera kartläggning av elevernas trygghet och trivsel för att identifiera riskområden
- Kontinuerligt följa upp och granska avvikelser när det gäller elevnärvaro samt reagera på hög frånvaro generellt
- Elevhälsan är delaktiga i skolans kartläggning och framtagande av förebyggande och hindrande planer mot kränkande behandling.
- I coachsamtal (minst två per termin) individuellt lyfta rådande skolmiljö och trygghet
- Utvärdera planen årligen i elevhälsoteamet.

Om kränkande behandling uppstår

När fall av diskriminering, trakasserier eller annan form av kränkningar uppmärksammas är det skolans ansvar att vidta kraftfulla åtgärder för att säkerställa att kränkningarna upphör. Åtgärder ska vidtas och det ska göras skyndsamt. Inget ärende avslutas förrän kränkningar har upphört.

Skolan är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden. Skollagen (2010:800) 6 kap 10§

Hur rapporterar jag en kränkning?

- Personal skall skyndsamt reagera och anmäla kränkningar till rektor som de lägger märke till på till exempel raster eller lektioner, det är inte nödvändigt att elever anmäler.
- Elever uppmanas att rapportera till elevskyddsombud, elevråd, elevhälsan, ansvarig coach, lärare eller annan personal som eleven har förtroende för om de upptäcker någon form av diskriminering eller kränkande behandling.
- Eleverna uppmanas att rapportera även om de själva inte är inblandade.
- Anonyma tips kan ges via brev.
- Även vårdnadshavare kan höra av sig till skolan när de är oroliga för att deras barn eller annan elev utsätts för kränkningar.

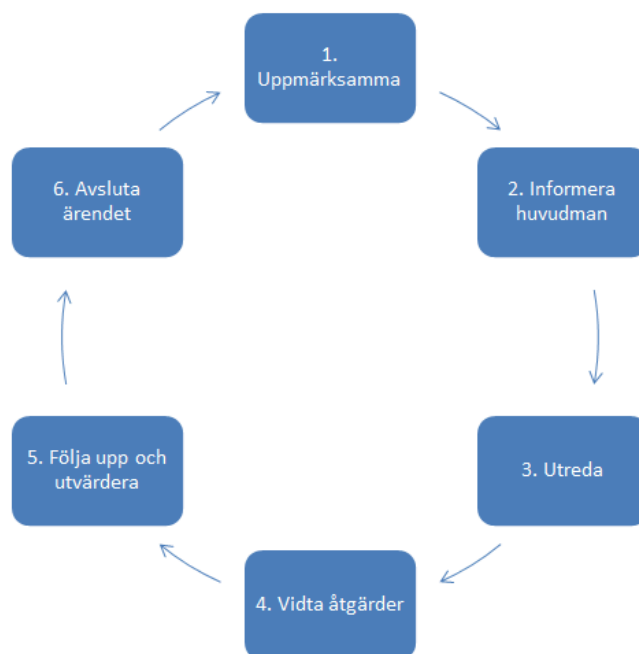
Nedan följer en beskrivning av hur vi arbetar när vi får reda på att det förekommer diskriminering eller kränkande behandling på skolan.

Handlingsplan vid kränkande behandling

Vår handlingsplan vid diskriminering och kränkande behandling ser ut på följande sätt:

1. Uppmärksamma

En medarbetare som fått kännedom om att elev upplevt sig kränkt eller en kränkning är skyldig att anmäla det till skolledningen.

Ansvarig: Alla medarbetare

Dokumentation: Informationen ges muntligt eller via mail

2. Informera huvudman

Skolledare informerar huvudman samma dag enligt gällande rutin, länk till anmälan.

3. Utreda

Huvudman via skolledare ansvarar för att utreda händelsen tillsammans med elev och vårdnadshavare.

Ansvarig: Rektor

Dokumentation: Utredningsmallen för kränkingsärenden i Prorenata.

4. Vidta åtgärder

- Skola, elev och vårdnadshavare kommer överens om relevanta åtgärder vid ett möte. Händelseförloppet utreds och åtgärder planeras enligt utredningsmallen.

Ansvarig: Rektor, biträdande rektor

Dokumentation: Utredningsmallen för kränkingsärenden i Prorenata

- Skolledare ansvarar efter mötet om att berörd personal får information om händelsen samt riktlinjer för hur de ska agera.

Ansvarig: Rektor eller biträdande rektor

Dokumentation: Via mail

JENSEN grundskola

TRÄNING FÖR VERKLIGHETEN

- Berörda elever erbjuds stödsamtal med elevhälsan inom en vecka.
Ansvarig: Rektor eller biträdande rektor, kurator.
Dokumentation: Ansvarig person från elevhälsan ansvarar för att dokumentera i Prorenata vid behov.
- Vid problematik i klassen med otrygghet, kränkande jargong, utanförskap, ordning och arbetsro ska det upprättas en klassinriktad handlingsplan utifrån specifik problematik. Skolledare ansvarar för att handlingsplanen upprättas samt att berörd personal involveras i arbetet.
Ansvarig: Rektor eller biträdande rektor
Dokumentation: Handlingsplan för klass i Prorenata
- Grova fall av kränkande behandling och bruk av våld under skoltid polisanmäls.
Ansvarig: Rektor
Dokumentation: Polisanmälan
- Vid grova fall av kränkande behandling och bruk av våld utanför skoltid uppmanas elever att göra en polisanmälan.
Ansvarig: Rektor
Dokumentation: Minnesanteckning

5. Uppföljning och utvärdering

- Uppföljning och utvärdering (samt eventuellt beslut om nya åtgärder) genomförs tillsammans med samtliga inblandade elever och vårdnadshavare utifrån de vidtagna åtgärderna senast inom tre veckor.
Ansvarig: Rektor eller biträdande rektor
Dokumentation: Utredningsmallen i Prorenata
- Om det inte skett förändring kan det bli aktuellt att vidta mer formellt disciplinära åtgärder för den som utfört kränkningen och i yttersta fall avstängning från skolan. Även om kränkningen upphört så är det av stor vikt att berörda elever följs upp vid ytterligare minst ett tillfälle.
Ansvarig: Rektor eller biträdande rektor
Dokumentation: Minnesanteckningar, skriftlig varning, skriftlig utredning inför avstängning.

6. Avsluta ärendet

Om uppföljningen visar att kränkningarna har upphört och eleven känner sig trygg på skolan återigen avslutas ärendet. Elev och vårdnadshavare får information om att skolan har valt att avsluta ärendet.

Ansvarig: Rektor eller biträdande rektor

Dokumentation: Utredningsmallen i Prorenata

7. Dokumentation

För att möjliggöra uppföljningsarbetet med utredningar och åtgärder vid förekomst av diskriminering, trakasserier eller annan form av kränkande behandling upprättas en noggrann dokumentation under hela processen.

Dokumentationen sker i dokumentationssystemet Prorenata med befintliga anteckningsmallar. Insatserna följs upp i form av samtal med den som blivit utsatt och den som kränkt. Om ärendet rör en person under 18 år räknas tidsfristen (10 år) för skolans preskriptionstid gällande dokumentation, från den dag då eleven fyller 18 år.

Dokumentationen som ej finns i Prorenata ska därför förvaras brandsäkert i enlighet med gällande

sekretesslagstiftning i minst 10 år. Om ärendet gäller diskriminering eller annan form av kränkande behandling mellan lärare och elev ansvarar skolläningen för dokumentation, utvärdering och uppföljning.

Vidare insatser vid behov

Nedan följer en beskrivning av ytterligare åtgärder som skolan kan vidta om diskriminering och kränkande behandling uppstår.

Medlingssamtal

Medlingssamtal är en särskild metod för att lösa eller hantera konflikter. Den bygger på att en tredje opartisk person (det kan också vara två medlare) hjälper konfliktparterna att kommunicera om konflikten på ett konstruktivt sätt. Medling bygger på frivillighet och föregås av att de inblandade parterna har individuella samtal med medlaren, och då går med på att ha ett medlingssamtal. Medlarens viktigaste funktion är att skapa goda förutsättningar för konstruktiv kommunikation mellan parterna så att dessa kan hitta fram till den lösning som passar dem bäst.

Ansvarig: Skolledare utser lämplig medarbetare

Samverkan med andra instanser

Skolan samverkar vid behov med andra instanser som har till uppgift att ägna sig åt ungdomars hälsa och levnadsförhållanden som till exempel socialtjänsten, fältarbetare, ungdomsmottagningar, barn och ungdomspsykiatri och frivilliga organisationer. Syftet är att alla elever ska ha en välfungerande livssituation. Då kränkning och/eller diskriminering uppmärksammas och uppgifter framkommer där bedömning görs att eleven har behov av stöd utanför skolan tar skolan dessa kontakter.

Ansvarig: Kurator och skolsköterska

Klassövningar

Vid problematik i klassen med otrygghet, kränkande jargong, utanförskap, ordning och arbetsro ska det upprättas en klassinriktad handlingsplan utifrån specifik problematik. Lämplig personal kan utföra klasstärkande övningar.

Ansvarig: Coach i samarbete med elevhälsa eller annan lämplig personal

Stödsamtal

Stödsamtal med skolkurator erbjuds alla berörda elever. Samtalets omfattning bestäms tillsammans av elev och skolkurator.

Ansvarig: Skolkurator

Disciplinära åtgärder för elever som kränker

För den elev som efter utredning visar sig ha medvetet kränkt annan elev eller lärare **ska en konsekvens alltid tilldelas**. Den minsta åtgärden är att eleven klättrar på konsekvenstrappan. Beroende på kränkningens art kan det även leda direkt till kvarsittning, omplacering eller avstängning samt polisanmälan. Elever som upprepade gånger har ett grovt språkbruk eller kränker andra elever kan också ordinerats veckovisa utvecklingssamtal med kurator/skolpsykolog.

Ansvarig: Rektor

Bilaga 1 Vart du kan vända dig för att få hjälp

Steg 1 - Skolans ansvar

Som elev eller vårdnadshavare ska du vända dig direkt till coach, undervisande lärare eller någon av nedanstående personer om du eller någon annan blivit utsatt för diskriminering, trakasserier eller annan form av kränkande behandling.

Namn	E-post	Direktnummer
Asko Klemola (rektor)	asko.klemola@jenseneducation.se	073-773 13 19
Annelie Jarmuchowicz (kurator)	annelie.jarmuchowicz@jenseneducation.se	073-773 32 70
Linda Österbäck (skolsköterska)	linda.osterback@jenseneducation.se	073-773 31 16
Sofie Holm (bitr. rektor F-3)	sofie.holm@jenseneducation.se	073-773 32 68
Johanna Bergström (bitr. rektor 4-9)	johanna.bergstrom@jenseneducation.se	073-773 32 67

Steg 2 - Stöd från JENSEN centralt

Upplever du att du inte blivit lyssnad på eller fått det stöd av skolan som du har rätt till så är du välkommen att vända dig till huvudman för JENSEN education.

Mats Rosén	Skolchef JENSEN Grundskola	mats.rosen@jenseneducation.se
Leif Glavå	Kvalitetschef JENSEN education	leif.glava@jenseneducation.se

Steg 3 - Stöd utifrån

Upplever du att du inte blivit lyssnad på eller fått det stöd av skolan som du har rätt till så kan du vända dig till Barn- och elevombudet (BEO) eller Diskrimineringsombudsmannen (DO).

Alla elever har rätt att vistas i en skolmiljö fri från diskriminering, trakasserier eller annan form av kränkande behandling. Barn- och elevombudet (BEO) är en del av Skolinspektionen, men har samtidigt en självständig funktion. BEO lyder under 6 kapitlet i Skollagen och arbetar för att motverka kränkningar och trakasserier av barn och elever.

Diskrimineringsombudsmannen (DO) arbetar för att motverka diskriminering och lyder under Diskrimineringslagen. DO ska kontrollera att diskrimineringslagen följs och hjälpa dem som råkat ut för diskriminering. Det kan vara genom råd och tips eller genom att de undersöker anmälningar som gjorts. DO kan också gå till domstol och kräva diskrimineringsersättning från den som diskriminerade. BEO utreder anmälningar om kränkande behandling som inte är diskriminering och DO utreder anmälningar om diskriminering.

Om du skriver till BEO eller DO kan det vara bra att veta att ditt brev blir offentligt och med det menas att den som vill kan få läsa det. Vissa delar som rör personliga saker om dig kan hemlighållas efter beslut. Följande punkter kan därför vara viktigt att tänka igenom innan du kontaktar BEO eller DO:

- Ditt namn, adress och telefonnummer, men du kan också vara anonym.
- Namn och adress på skolan.
- En beskrivning av vad som har drabbat dig.
- Hur länge kränkningarna har pågått.
- Om du pratat med någon i skolan om det som har hänt dig eller ditt barn.
- Om personalen i skolan eller någon annan har försökt hjälpa dig eller ditt barn.

JENSEN grundskola

TRÄNING FÖR VERKLIGHETEN

<u>Namn</u>	<u>E-post</u>	<u>Telefon</u>
Barn- och elevombudet (BEO) Box 23069 104 35 Stockholm	beo@skolinspektionen.se	08-586 080 00
Diskrimineringsombudsmannen (DO) Box 3686 103 59 Stockholm	do@do.se	08-120 20 700

Bilaga 2. Definitioner av aktuella begrepp

Nedan följer en beskrivning av aktuella begrepp gällande diskriminering, trakasserier och annan form av kränkande behandling.

Kränkande behandling, 6 kap. i Skollagen (2010:800)

Kränkande behandling är ett uppträdande som utan att vara diskriminerande kränker en elevs värdighet. Kränkande behandling kan vara synlig men också svårare att se. Kränkningar kan förekomma under skoltid men även utanför skolan. Kränkningarna kan vara fysiska, verbala eller icke-verbala såsom skriftliga kränkningar via e-post, bloggar, sms, mms eller chatt. Ryktesspridning är också en form av kränkande behandling. Både personal och elever kan göra sig skyldiga till kränkande behandling.

Skolans personal måste ibland tillrättavisa en elev för att skapa en god miljö för hela klassen. En befogad tillrättavisning är inte en kränkning i lagens namn, även om eleven ifråga kan uppleva det som kränkande.

Diskriminering, Diskrimineringslagen (2008:567)

Är när en person eller grupp av personer gör åtskillnad mellan olika människor, inte på grund av meriter eller kvalitéer utan på grund av mer grundläggande egenskaper såsom delar av den diskriminerades identitet. Diskrimineringsgrunderna är kön, etnisk tillhörighet, sexuell läggning, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, könsöverskridande identitet eller uttryck (person som inte ser ut eller gör som killar och tjejer förväntas göra) och ålder. I begreppet är underförstått att åtskillnaden innebär något negativt för den diskriminerade.

- **Direkt diskriminering:** Olik behandling av lika fall i samband med kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder.
- **Indirekt diskriminering:** Lika behandling av olika fall. Krav som verkar vara samma för alla men som i praktiken innebär att en viss grupp missgynnas utifrån de sju diskrimineringsgrunderna.

Trakasserier

Ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Sexuella trakasserier

Ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet. Det kan t.ex. ta sig uttryck i sexualiserat språkbruk, tafsande eller visning av pornografiskt material.

Instruktioner att diskriminera

En order eller instruktion till en person att diskriminera genom direkt diskriminering, indirekt diskriminering eller trakasserier.

Kön

Med kön avses det biologiska kön som registrerats för en person vid födseln eller det kön som senare fastställts för henne eller honom.

Könsöverskridande identitet eller uttryck

Innebär att någon varken identifierar sig som tjej eller kille eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

Sexuell läggning

Homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning. Sexuell läggning beskriver om en person blir förälskad i eller attraherad av tjejer, killar eller både tjejer och killar.

Etnisk tillhörighet

Att någon tillhör en grupp av personer som har samma hudfärg eller nationella eller etniska ursprung.

Religion eller annan trosuppfattning

Är en tro på en högre makt av något slag. Trosuppfattning har sin grund i eller har samband med en religiös åskådning.

Funktionshinder

Funktionshinder är varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga. Begränsningarna beror på en skada eller en sjukdom som fanns vid födseln, har uppstått senare i livet eller kan förväntas uppstå.

Jämlikhet

Betyder att individer ska ha lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter inom alla väsentliga områden i livet oavsett kön, ålder, religion, etnicitet, trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder. Jämlikhet utgår från alla människors lika värde.

Jämställdhet

Är ett begrepp definierat som jämlikhet mellan könen. Jämställdhet innefattar allas lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter och innebär att kön inte ska vara ett omotiverat hinder för personlig utveckling.

Heterosexualitet

Förälska sig i och/eller vara sexuellt attraherad av personer av motsatt kön.

Homosexualitet

Förälska sig i och/eller vara sexuellt attraherad av personer av samma kön som en själv.

Bisexualitet

Förälska sig i och/eller vara sexuellt attraherad av både tjejer och killar. En bisexuell identitet kan dock se ut på olika sätt, alla bisexuella är inte nödvändigtvis lika mycket intresserade av personer av båda könen.

Transperson

Samlingsbegrepp för bland annat transsexuella (som vill eller har bytt kön), transvestiter (som inte vill byta kön) och andra som överskrider normerna för hur man får uttrycka sitt kön.

Queer

Queer kan vara ett ord för att beskriva dig själv när det till exempel handlar om ditt kön eller din sexualitet. Det kan också vara ett sätt att visa att du tycker att det ska finnas plats för andra normer än heterosexualitet i samhället. Eller att du inte måste vara på ett visst sätt bara för att du är ett visst kön. Queer är ett begrepp som kan ha flera olika betydelser, och betyda olika saker för olika personer. Därför är det svårt att definiera ordet queer på ett enda sätt. Hur man ser på queer och på sig själv är upp till var och en.

En del föredrar att kalla sig för queer, istället för till exempel bi-, hetero-, eller homosexuell. Queer kan också handla om hur du har sex eller blir kär. Kanske blir du kär i flera samtidigt. Det kan också handla om kön, till exempel att du inte känner dig som tjej eller kille, icke binär.

Homofobi

En uppfattning eller en medveten värdering hos en individ en grupp eller ett samhälle som ger uttryck för en stark negativ syn på homosexualitet eller på homo – eller bisexuella människor. En homofobisk hållning strider mot principen om alla människors lika värde och allas lika rättigheter.

Rasism

Är en åsikt som säger att alla människor är olika mycket värda beroende på var de kommer ifrån och hur de ser ut.

JENSEN grundskola

TRÄNING FÖR VERKLIGHETEN

JENSEN grundskola
TRÄNING FÖR VERKLIGHETEN